

IPLO SCHAKELDAG

VNG handreiking Activiteiten en milieuzonering

Rein Bruinsma, Royal HaskoningDHV
Koos Seerden, Rho Adviseurs
Marco Lurks, VNG

27 juni 2024 / 19 augustus 2024

Wat gaan we doen

- Het proces van totstandkoming toegelicht door Marco Lurks
- Belangrijke noties van het nieuwe systeem door Koos Seerden
- Uitleg van het nieuwe systeem door Rein Bruinsma

De handreiking Activiteiten en milieuzonering (milieuzonering nieuwe stijl) nadert zijn voltooiing

- Wat is er gebeurd
- Wat moet nog gebeuren
- Wat kan nog gebeuren

Wat is er gebeurd

- 2017 géén update meer van Bedrijven en milieuzonering 2009
- 2019 Milieuzonering Nieuwe Stijl gebaseerd op Wro en Chw
- 2021 Staalkaart Bedrijventerrein (doorontwikkeling)
- 2022 geïntegreerde staalkaart (verfijning)
- 2022 Servicedocument Activiteiten en milieuzonering (toepassing)
- 2023 Korte wrap up voor onder Omgevingswet (jan.)
- 2023 Een uitgebreide wrap-up (okt.)
- 2023 Overleggen (dec.)
- 2024 Aanpassingen (april)
- 2024 Botsproeven (mei)
- 2024 Aanpassingen (juni)

Wat moet nog gebeuren

- Laatste aanpassingen in details uitwerken
- Goed leesbare versie maken van de handreiking met alle aanpassingen
- Publicatie, een doorklikbare pdf-versie, oktober 2024
- Implementatietraject starten oktober 2024

Wat kan nog gebeuren

- Aanvulling voor industrieterreinen
- Aanvulling over complexe overgangsrechtelijke situaties
- Aanvulling over transformatie bedrijventerrein
- Community of practice opstarten (vinger aan de pols)
- Update Servicedocument

Waarom een nieuwe aanpak?

- Methodiek Wro:
  - Ruimtelijk-spoor: VNG Bedrijven en milieuzonering 2009
  - Milieu-spoor: tot 1 januari 2024 Activiteitenbesluit → vanaf 1 januari de Bruidsschat.

1. Discrepanantie tussen deze twee sporen (voor maatgevende thema geluid) :
2. Problemen van de huidige/oude aanpak in het ruimtelijk-spoor:

Discrepantie tussen ruimtelijk en milieu spoor

- Ruimtelijk-spoor: beschermd rustig wonen meer dan wonen in gemengd gebied
- Milieu-spoor: de Bruidsschat hanteert één standaardwaarde → géén extra bescherming rustig wonen.

- Ruimtelijk-spoor: gaat uit van richtafstanden per activiteit.
- Milieu-spoor: toetst bij de dichtstbijzijnde woning, ook als de afstand veel groter is dan de richtafstand.

Problemen van de huidige/oude aanpak (ruimtelijk-spoor)

- De richtafstanden in het ruimtelijk spoor:
  - Zijn regelmatig te klein of juist te groot.
  - Houden geen rekening houden met verschillen in effecten van bedrijven met dezelfde SBI-code.
- Er veel activiteiten zijn die niet zijn genoemd in de bedrijvenlijst

Andere aanpak nodig

Nieuwe aanpak

- Zónder discrepantie tussen ruimte en milieu
- Op basis van integratie van ruimte en milieu.

Het wordt echt anders!

- Is zeker wennen
- niet altijd even eenvoudig.
- Vraagt (nog) meer samenwerking tussen ruimte en milieu.

Uitgangspunten van het nieuwe systeem

- Twee smaken in de handreiking, aan de hand van het maatgevende thema geluid.
  1. Een standaard smaak op basis van de standaardwaarde voor geluid in het Bkl.

2. Voortzetting van de bekende VNG-aanpak: standaardwaarde voor geluid (gemengd gebied) + extra bescherming van de rustige woonwijk.

- Voorkeursoptie handreiking:
  - Wel planologisch beleidsneutraal.
  - Zeker niet regelneutraal.

Uitgangspunten van het nieuwe systeem

- Twee smaken, aan de hand van het maatgevende thema geluid.

1. Een standaard smaak op basis van de standaardwaarde voor geluid in het Bkl.

- Gemeenten kunnen ook kiezen voor alleen de standaard.
  - In de uitwerking wat eenvoudiger
  - Planologisch dus niet beleidsneutraal – geen rustige woonwijken (45 dB(A)) meer

Hoe het was: scheiding ruimtespoor en milieuspoor

- In bestemmingsplan scheiding met milieuspoor.
- Belang goede ruimtelijke ordening enerzijds en bescherming milieu anderzijds.
- Bestemmingsplan moet zodanig zijn dat milieuspoor 'past'.
- VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering 2009 hulpmiddel daar bij.
- Met milieucategorieën en Staat van bedrijfsactiviteiten ruimtelijk ordenen zonder milieunormen.

Hoe het is: integratie ruimte en milieu

- Nieuwe handreiking alternatief voor Bedrijven en milieuzonering 2009
- Scheiden van functies onderdeel ETFAL (net als bij goede RO).
- Principe van inwaartse zonering blijft in stand.
- Geen zones met oplopende milieucategorieën en een Staat van bedrijfsactiviteiten.
- Maar zones met oplopende gebruiksruimte voor **geluid** en **geur** per activiteit, zónder een Staat van bedrijfsactiviteiten.

En de andere thema's dan?

- Milieuzonering gaat om:
  - afstandgerelateerde milieuthema's (zoals geluid en geur).
  - niet op andere wijze gereguleerd.
- Stofhinder? Afdoende in andere regels te vatten.
- Externe veiligheid en gevaar?
  - Eigen regelspoor voor risicovolle activiteiten
  - Functietoedeling (bijvoorbeeld voor schietinrichtingen).
- Verkeersaantrekkende werking? Zo nodig via zorgplicht/maatwerk.
- Lichthinder en spuitzones? Nu ook geen onderdeel van B&M 2009.

Toepassingsbereik nieuwe handreiking

- Aan locatie toegedeelde activiteiten (anders dan wonen) :
  - MBA (Bal), inclusief vergunningplichtige activiteiten.
  - Andere activiteiten zoals onderwijs, horeca, detailhandel, maatschappelijke voorzieningen en sport.
- Voor:
  - bedrijventerreinen zonder geluidproductieplafonds
  - andere werkterreinen of -locaties
  - gemengde gebieden met wonen.
- Na aanpassingen ook bruikbaar voor industrieterreinen met geluidproductieplafonds (volgt nog).

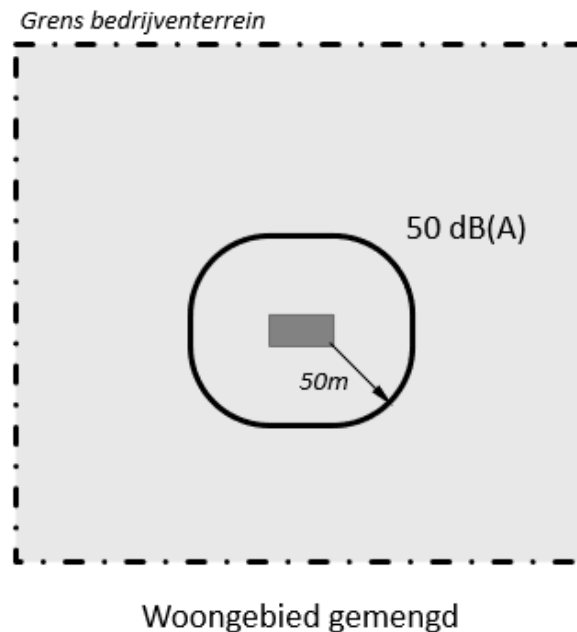

Hoe werkt het? Basis regel BT en ander werkterrein

- Basis regel: bedrijf krijgt standaard 50 dB(A) op 50 meter van eigen terreingrens.

Ligging	Afstand vanaf grens locatie	07.00-19.00 uur	19.00-23.00 uur	23.00-07.00 uur
Basisregel	50 meter	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)

- Rekenen zónder tussenliggende bebouwing en op elke beoordelingshoogte. Bedrijf past dus naar aard en omvang op die plek.
- Voor duidelijkheid en toepasbaarheid: rekenhoogten 5, 10 en 30 meter.
- **De basisregel beperkt cumulatie en draagt bij aan efficiënt ruimtegebruik**

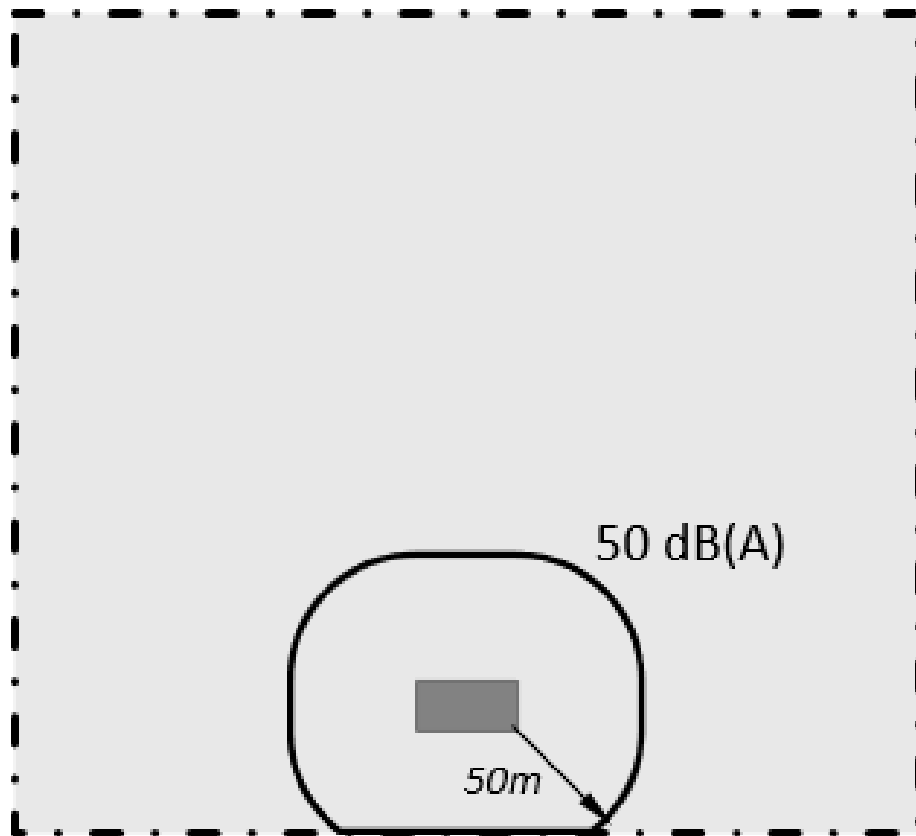
Hoe werkt het? Bedrijf ligt nabij gemengd woongebied.

- Binnen 50 meter van gemengd gebied met wonen: 50 dB(A) op grens woongebied.

Ligging	Afstand vanaf grens locatie	07.00-19.00 uur	19.00-23.00 uur	23.00-07.00 uur
Basisregel	50 m	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Binnen 50 m van gemengd woongebied geldt aanvullend	Tot grens woongebied	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)

- Rekenen zónder tussenliggende bebouwing en op 5, 10 en 30 meter.
- Grens woongebied betreft de grens van het gebied waar geluidgevoelige gevels gebouwd mogen worden, al dan niet vergunningsvrij.

Grens bedrijventerrein

Woongebied gemengd

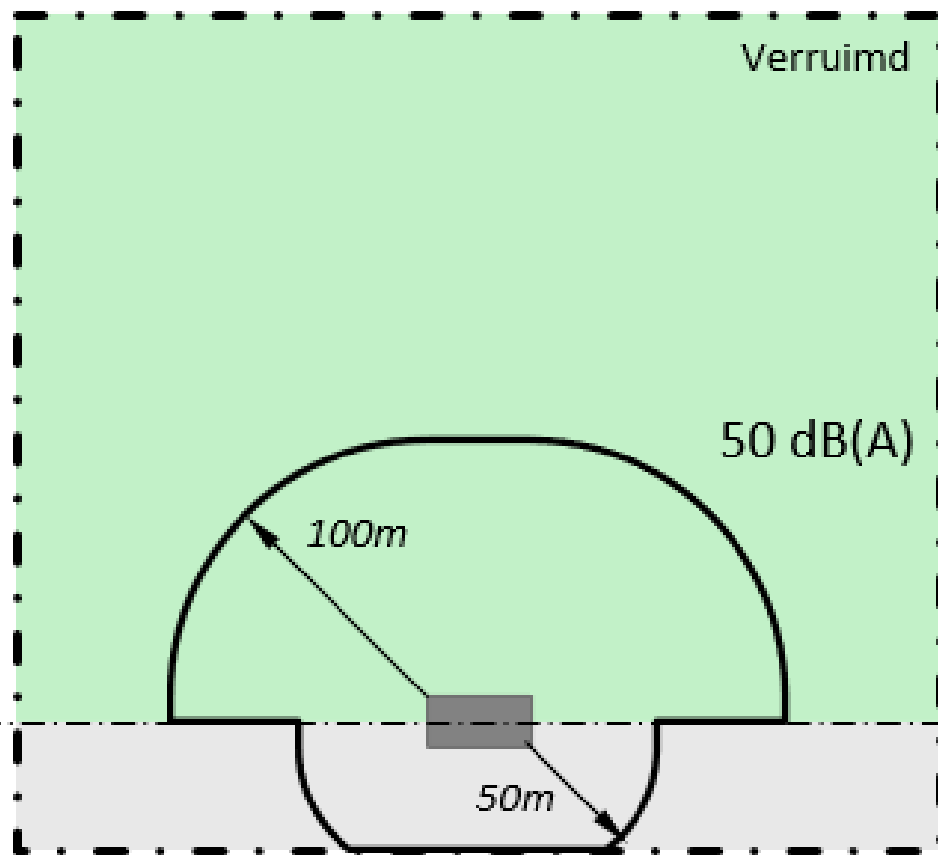
Hoe werkt het? Zone verruimd

- Optioneel: zone 'verruimd' met extra geluidruimte.

Ligging	Afstand vanaf grens locatie	07.00-19.00 uur	19.00-23.00 uur	23.00-07.00 uur
Basisregel	50 m	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Binnen 50 m van gemengd woongebied geldt aanvullend	Tot grens woongebied	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Voor zover 50 m contour binnen zone verruimd ligt	Maximaal 100 m	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)

- Kan vanaf 50 meter van gemengd gebied.
- De (maximaal)100 meter alleen voor zover die afstand binnen zone verruimd blijft.

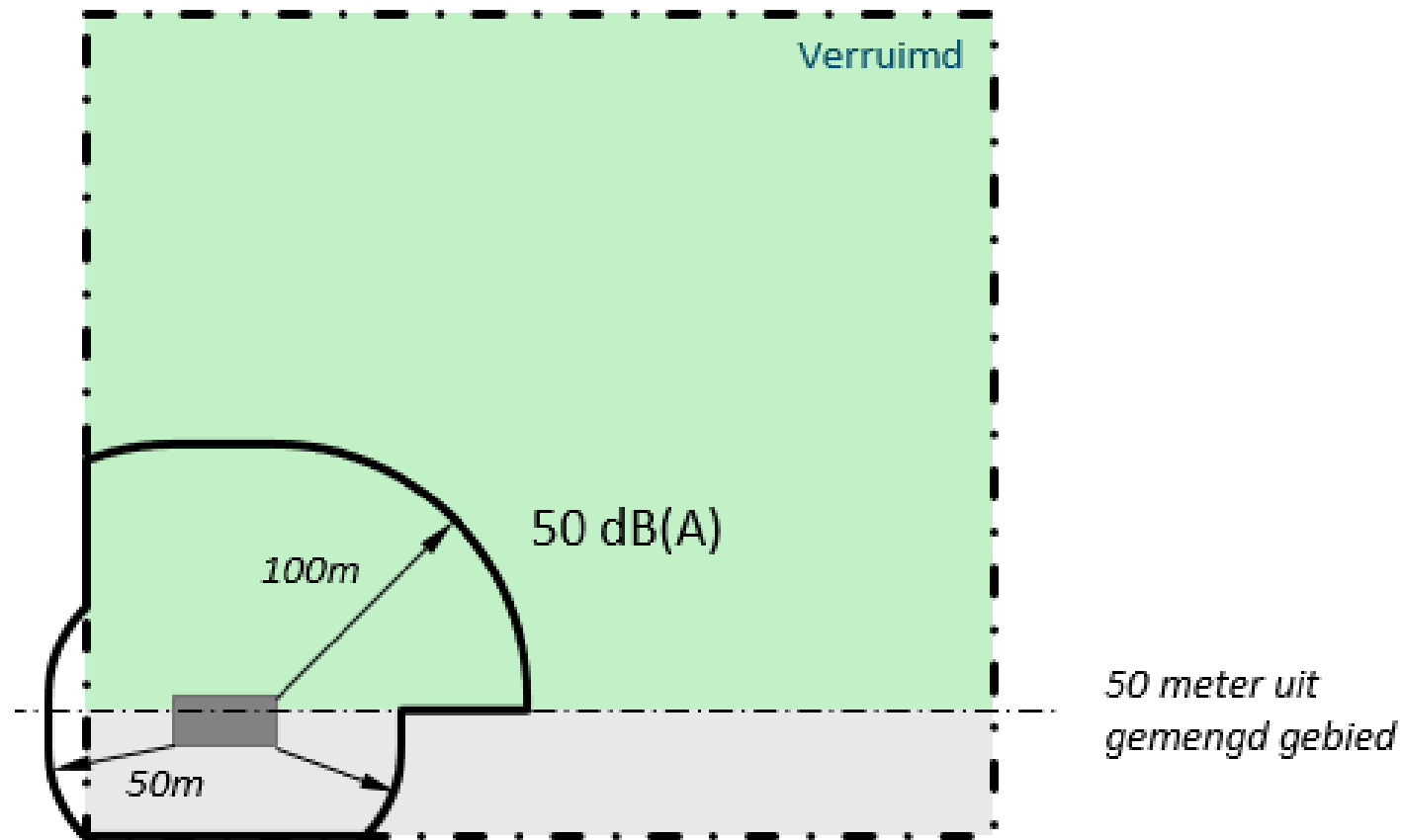
Grens bedrijventerrein

50 meter uit
gemengd gebied

Woongebied gemengd

Grens bedrijventerrein

Woongebied gemengd

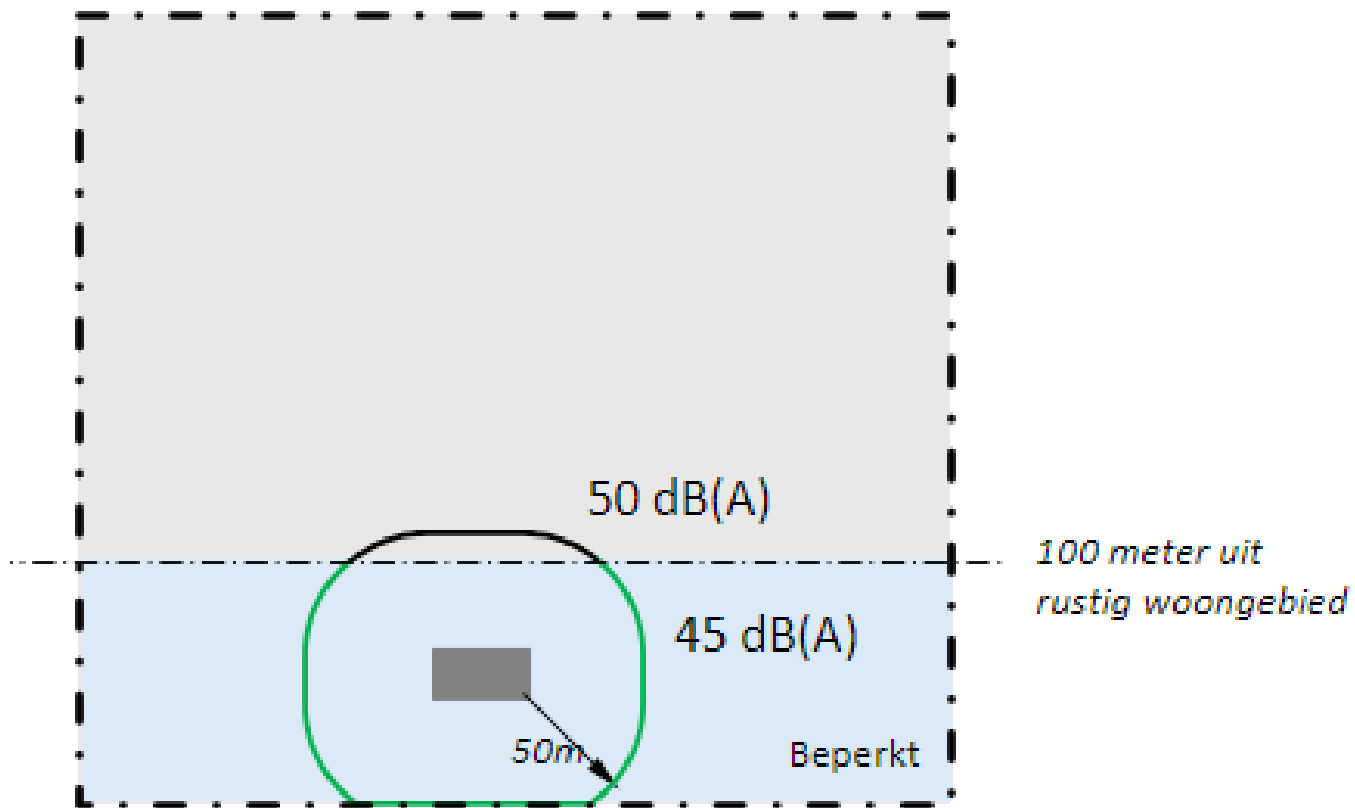
Hoe werkt het? Rustig woongebied extra beschermd

- Rustig woongebied: extra bescherming. Planologisch beleidsneutraal! (VNG 2009)
- Vanaf rand rustig woongebied een zone 'beperkt' van 100 m.

Ligging	Afstand vanaf grens locatie	07.00-19.00 uur	19.00-23.00 uur	23.00-07.00 uur
Voor zover in zone beperkt	50 m	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)
Binnen 50 m van rustig woongebied geldt aanvullend	Tot grens woongebied	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)

- Geldt voor bedrijven die geheel of gedeeltelijk in zone beperkt zijn gelegen
- Geluidwaarden 5 dB scherper
- Grens woongebied betreft de grens van het gebied waar geluidgevoelige gevels gebouwd mogen worden, al dan niet vergunningsvrij.

Grens bedrijventerrein

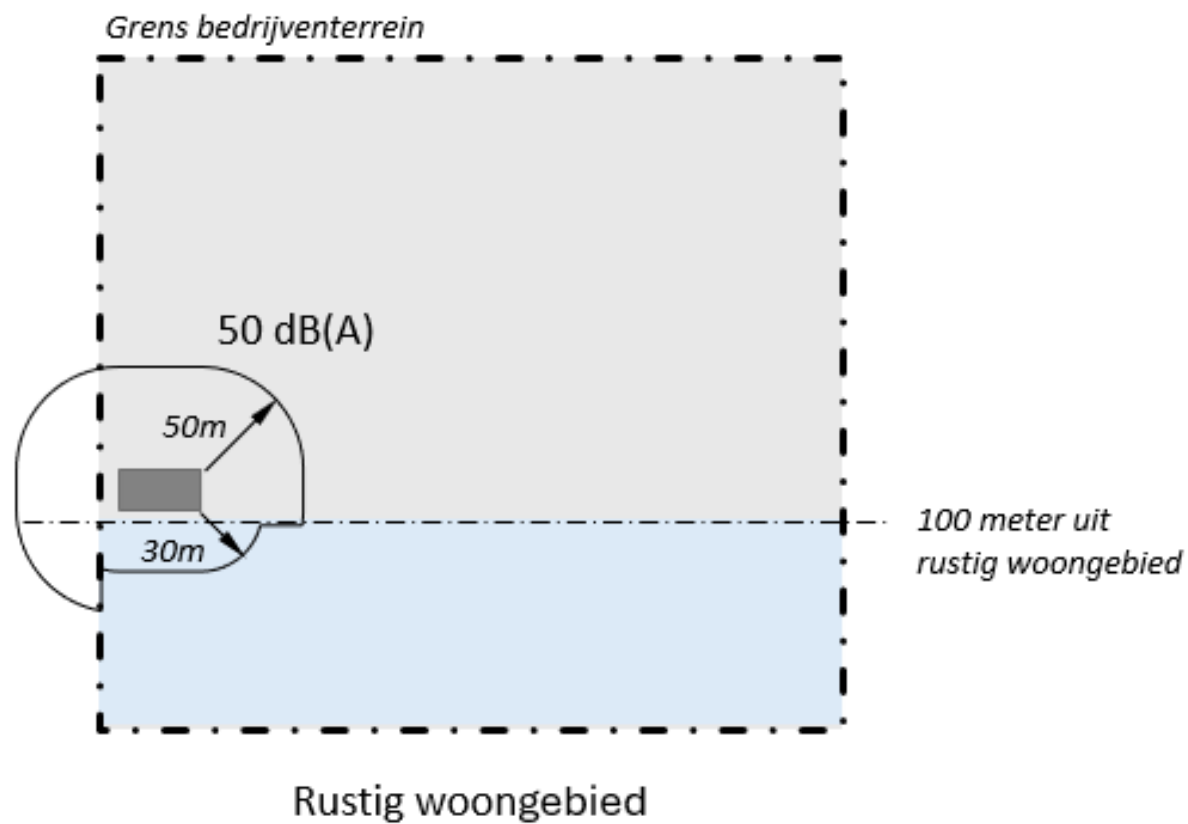

Rustig woongebied

Bij ligging bedrijf net buiten zone beperkt

- Bij ligging van bedrijf buiten zone beperkt geldt: voor zover de 50 dB(A) contour in zone beperkt valt is de afstand maximaal 30 meter.
- Zie plaatje, zonder zone verruimd.
- NB: 50 dB(A) op 30 meter is orde grootte gelijk aan 45 dB(A) op 50 meter.
- Deze regel voorkomt grote sprongen in geluidruimte bij het net wel of net niet liggen in de zone beperkt.

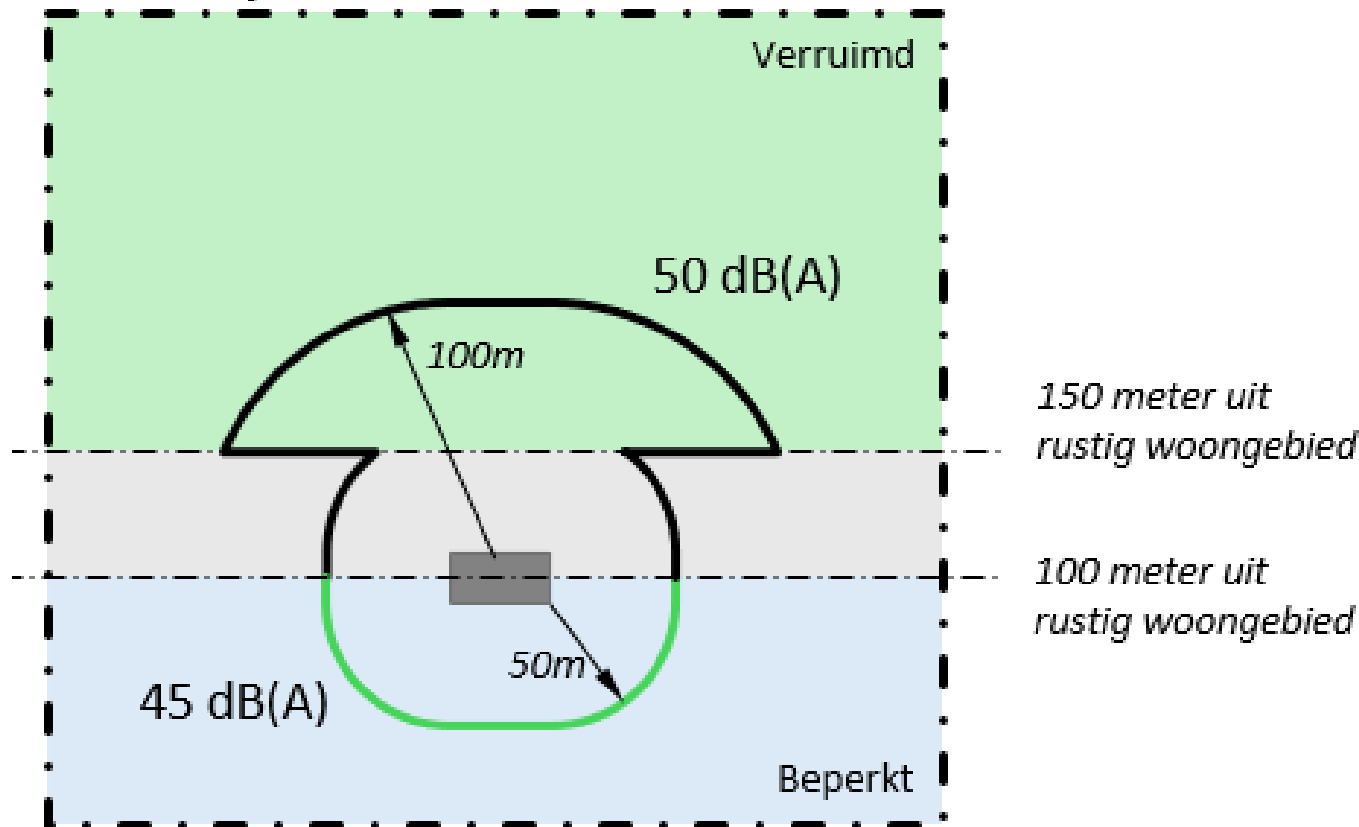
Hoe werkt het? Rustig woongebied en zone verruimd

- Optioneel kan ook hier een zone 'verruimd'.
- Op 50 meter afstand van zone 'beperkt'.
- En 150 meter afstand van grens rustig woongebied.

Ligging	Afstand vanaf grens locatie	07.00-19.00 uur	19.00-23.00 uur	23.00-07.00 uur
Voor zover in zone beperkt	50 m	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)
Nabij grens rustig woongebied geldt aanvullend	Tot grens woongebied	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)
Voor zover 50 m contour binnen zone verruimd ligt	Maximaal 100 m	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)

- De (maximaal)100 meter geldt alleen voor zover die afstand binnen de zone verruimd blijft.

Grens bedrijventerrein

Rustig woongebied

Hoe werkt het? Geur (niet agrarisch).

- Werking geur is overeenkomstig geluid.
- Geurwaarden zijn scherp, geen onderscheid rustig en gemengd nodig.

Ligging	Afstand vanaf grens locatie	Als 98 percentiel	Als 99,9 percentiel
Basisregel	50 m	0,5 ou _E /m ³	2 ou _E /m ³
Voor zover binnen 50 meter woongebied (rustig of gemengd) geldt aanvullend	Tot grens woongebied	0,5 ou _E /m ³	2 ou _E /m ³
Voor zover 50 m contour binnen zone verruimd ligt	Maximaal 100 m	0,5 ou _E /m ³	2 ou _E /m ³

- Zone verruimd voor geur (optioneel) vanaf 50 meter van grens woongebied.
- De (maximaal)100 meter geldt alleen voor zover die afstand binnen de zone verruimd blijft.

Grens bedrijventerrein

Verruimd

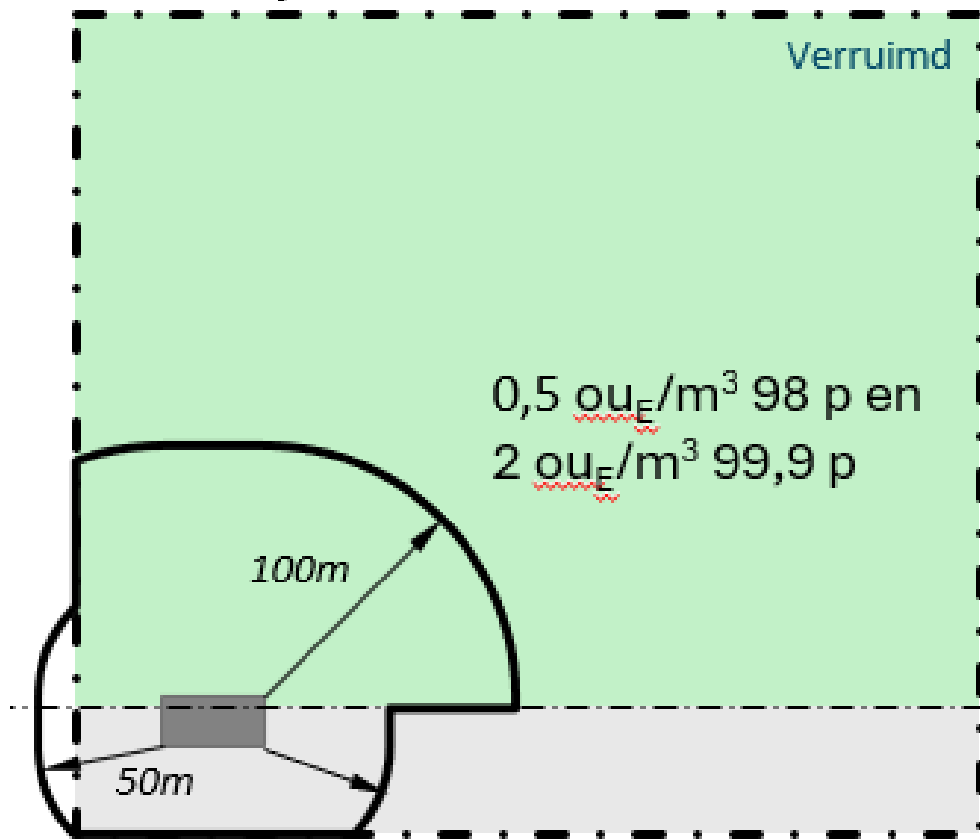
$0,5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ 98 p en
 $2 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ 99,9 p

100m

50m

50 meter uit
woon gebied

Woongebied (rustig of gemengd)

Optie: aansluiten bij provinciaal beleid met strengere streefwaarden

- Sommige provincies: strengere streefwaarden, afhankelijk van aard geur.
- Overijssel: $0,15 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ als 98 percentiel voor hinderlijke geur.
- Optie om standaard gebruiksruimte geur af te stemmen op provincie.
- Mogelijk gevolg: kleinere standaard geurruimte, sneller maatwerk of OPA.

Normerend zonder cumulatie / serviceproduct

- Gebruiksruimte is (anders dan bij richtafstand) wél normerend voor geluid en geur.
- De individuele toetsing zonder cumulatie blijft gehandhaafd.
- Handreiking bevat serviceproduct: indicatief bepalen of activiteit past.
- Bestaat oa uit getransponeerde richtafstandenlijst bijlage 1 VNG 2009.
- **LET OP: GÉÉN ONDERDEEL VAN DE REGELS!**

Aanvullende waarden op algemene waarden en regels

- Genoemde waarden reguleren gebruiksruijnte op vaste afstand.
Basis: artikelen 5.69 Bkl (geluid) en 5.93 Bkl (geur).
- Voor beschermen: waarden en regels voor geluid- en geurgevoelige gebouwen (instructieregels Bkl).
- Beide regelsets gelden!
Waarden nieuwe systematiek (bedrijventerrein en ander werkterrein) zijn aanvullend.
- Voor functiemenging volstaan doorgaans de algemeen geldende waarden en regels.

De functie bedrijf in enge zin

- Bedrijventerrein primair bedoeld voor activiteit (functie) ‘bedrijf’ in enge zin: “een activiteit gericht op het produceren, bewerken, herstellen, installeren of verzamelen van goederen, evenals verhuur, opslag en distributie van goederen en eventueel ondergeschikte detailhandel.
- Dus niet bedrijven zoals detailhandel, horeca, zelfstandige kantoren, leisure etc.
- Belangrijk om in regels op te nemen.
- Andere activiteiten (functies) dan ‘bedrijf’ wel in specifieke deelgebieden of op maat op een specifieke locatie.

Melding en onderzoeksplicht

- Verrichten activiteit vier weken voor begin melden.
Niet van toepassing op ....
- Specifieke activiteiten: verplicht geluid- of geuronderzoek (zie ook Bruidsschat).
Met maatwerk kan van verplichting worden afgeweken.
- Melding bevat tenminste:
  - beschrijving activiteit;
  - begrenzing van de locatie;
  - ***een onderbouwing dat kan worden voldaan aan de regels over geluid en geur.***

Maatwerk en flexibiliteit

■ **Flexibiliteit**

Met maatwerk of OPA activiteiten toelaten met een hogere geluid- en/of geurbelasting, indien passend en aanvaardbaar.

■ **Bestaande activiteiten**

Bestaande activiteiten die niet voldoen aan beschikbare gebruiksruimte?

In omgevingsplan op maat meer gebruiksruimte opnemen (vergelijkbaar met maatbestemming Wro).

Kan ook met omliggende toetspunten ipv contour.

Bestaande omgevingsbelastingen

1. Geluid- en geurbelasting die aantoonbaar en rechtmatig bestond kan worden voortgezet, gedurende maximaal 10 jaar.
2. In die 10 jaar geldt een informatieplicht, met dezelfde looptijd.
3. Na 10 jaar vervalt de informatieplicht en geldt er een vergunningplicht.
4. Het eerste lid geldt niet voor het wijzigen van een activiteit en daardoor qua aard en omvang niet meer gelijk te stellen aan bestaande activiteit.

Uitsluiting 'zware' activiteiten

Uitgesloten van (directe) toelating	Opmerking
Exploiteren van een <u>lppc</u> -installatie (Richtlijn industriële emissies)	Alleen na integrale afweging. En past vermoedelijk beter op een industrieterrein.
Activiteiten met externe veiligheidsrisico's Bijlage VII <u>Bkl</u> , m.u.v. onderdeel A	Toelating beperkt mogelijkheden aangrenzende percelen. Afweging/inpassing op maat. Onderdeel A activiteiten kunnen (onder voorwaarden) wel worden toegelaten, behalve LPG-tankstations.
Activiteiten die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken	Alleen op industrieterreinen met GPP, tenzij de activiteit op grond van het omgevingsplan niet meer dan 50 dB(A) op 50 meter mag veroorzaken.
Projecten waarvoor een <u>mer</u> -plicht geldt met een omgevingsvergunningplicht voor een milieubelastende activiteit in de zin van het Bal.	Alleen toelaatbaar als voor het (<u>kaderstellende</u>) omgevingsplan een mede daarop gericht <u>planMER</u> is opgesteld en voor het project een <u>projectMER</u> .
Projecten waarvoor een <u>mer</u> -beoordelingsplicht geldt met een omgevingsvergunningplicht voor een milieubelastende activiteit in de zin van het Bal.	Alleen toelaatbaar als voor het (<u>kaderstellende</u>) omgevingsplan een mede daarop gericht <u>planMER</u> is opgesteld of <u>planmer</u> -beoordeling is uitgevoerd en voor het project een <u>projectMER</u> is opgesteld of <u>projectmerbeoordeling</u> is uitgevoerd.

Kern milieuzonering nieuwe stijl – functiemenging

- In gemengd gebied met wonen: ook activiteiten die naar aard en omvang geschikt zijn voor functiemenging.
- Bij goede bouwkundige constructie: ook in hetzelfde gebouw (bijv. in plint).
Let op voorkomen contactgeluid, geurdoorslag en trillingen.
- Ook hier géén Staat van bedrijfsactiviteiten.
De standaard (gebiedsgerichte) regels over gebruiksruijnte kaderen dit in.
- Gemeente bepaald of de activiteit (functie) 'bedrijf' wordt toegelaten. En zo ja onder welke voorwaarden.
- Geldt uiteraard ook voor andere activiteiten (horeca, detailhandel etc).

Menselijk stemgeluid

- Menselijk stemgeluid valt deels onder de Bruidsschat, bijvoorbeeld bij een:
  - Binnenterrein
  - Overdekt of verwarmd terrein
- Instructieregels Bkl: niet normeren (tenzij muziekgeluid of daarmee vermengd).
- Menselijk stemgeluid geen onderdeel uit van de nieuwe systematiek.
- Relevant menselijk stemgeluid op andere wijze regelen, bijvoorbeeld:
  - afstanden (bijv. sportterreinen op een afstand van 50 meter)
  - venstertijden
  - eisen aan grootte en locatie
  - gedragsregels
  - eventueel achter een vergunningplicht afhankelijk van afstand tot woningen

Piekgeluiden

- Piekgeluiden geen onderdeel nieuwe systematiek.
- Onnodig beperkend.

- Standaard (gebiedsgerichte) regels omgevingsplan bieden bescherming.
- Overdag geen verplichte waarden!
- Gemeenten overwegen behoud van waarde 70 dB(A). Staat niet in handreiking.

- Wel: “Bij regelmatig optredende maximale geluidniveaus L_{Amax} hoger dan 70 dB(A) in de dagperiode, die tot hinder leiden, kan het bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift nadere eisen stellen.”
- Hetzelfde voor het laden en lossen, maar dan met 75 dB(A) als waarde.